

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

[Petycja Komitetu Obywatelskiego Miasta Cieszyn do Rady
Narodowej Księstwa Cieszyńskiego w sprawie polityki
germanizacyjnej Przełożeństwa Gminy Miasta Cieszyna, Cieszyn,
06.01.1919]

Liczba stron oryginału

5

Liczba plików skanów

6

Liczba plików publikacji

6

Sygnatura/numer zespołu

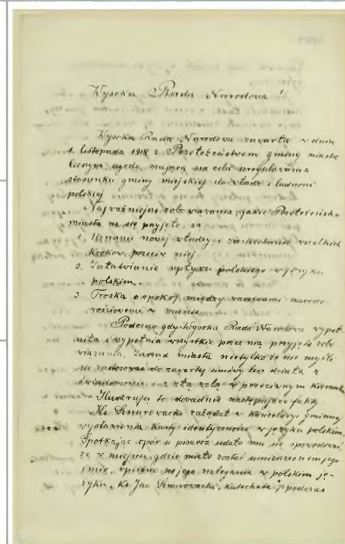
TR 015.050

Data wydania oryginału

1918-1919

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Wysoka Rada Narodowa!

Wysoka Rada Narodowa zawarła w dniu 1. listopada 1918 z Prezydentem gminy miasta Cieszyńska ugodę, mającą na celu uregulowania stosunku gminy miejskiej do władz i ludności polskiej.

Najważniejsze zobowiązania, jakie Prezydent miasta na się przyjął, są:

1. Urnanie nowej władzy i zaniechanie wszelkich kroków przeciw niej.
2. Zapewnienie upływu polskiego w języku polskim.
- 3.troska o spokój między warstwami narodo-rosłowymi w mieście.

Podczas gdy Wysoka Rada Narodowa wypełnia i wykona wszystkie przedsięwzięte zobowiązania, Zarząd miasta nie tylko że nie myśli się zastosować do zawartej umowy lecz działa z świadomością i z złą wolą w przeciwnym kierunku.

Ilustrują to doświadczenia następujące fakty.

Ms. Smurovacki zażądał w Kancelarii gminnej wystawienia karty tożsamości w języku polskim. Spotykając opór u pisarza udało mu się sporozumieć, że w miejscu, gdzie miało zostać umieszczone jego imię, wpisać na jego należanie w polskim języku „Ks. Jan Smurovacki, Katocheta”, podczas

gdy reszta karty została w języku niemieckim wystawiona.

Jednakowoż tych kilka skromnych polskich stron niemało Łaski w oczach Prezydenta gminy, które nakazało zniszczenie tej wrekomie dla gminy miejskiej niemożliwej karty i wystawienie nowej, w której umieszczono: *Offener Johann Smuravicki*. Kartę tę dotacza się jako *corpus delicti*.

Jako dalszy objaw tej woli wobec władzy i ludności polskiej tworzą ogłoszenia najnowszej daty w tramwajach elektrycznych o najniższej publiczności podwyższenie cen jazdy kolejowej.

Ogłoszenia te są wygotowane jedynie w języku niemieckim i ignorują zupełnie ludność polską wbrew zawartej umowie.

Faktem te dowodzą, że Zarząd miasta Cieszyńska się niczego nie nauczyło w tej wojnie strictejszej i że i nadal zastosowywać wbrew umowie swe stare sztuczki germanizacyjne wobec ludności polskiej, wyzyskując otrzymanie jej łagodności na swoje korzyści.

Wiadoma bowiem jest rzecz, że partya słaska, stojąca pod komendą *Volksratu* i *Nordmarku* w Cieszyńsku, uprawia właśnie w tych czasach za zgodą i w porozumieniu z agnucyami w polskich częściach Śląska ruchliwą agitację na korzyść Czechów i że właśnie z tych kół wychodzą uporczywe poptoski o nejeidzie czechskim na Śląsk, o drożyznie wrekomie u nas panującej, o tej aprowizacji itd,

co wywołuje między ludnością ustawiczne
rozdrażnienie i ciągłe tarcia.

W myśl ugody zawartej winien jest Zarząd
gminy miejskiej wobec takiej sytuacji energicz-
nie wystąpić i wyzyskane plotki przejąć
nienawście między warstwanami zwałować.

Zamiast tego należy sam burmistrz miasta
z kilka innymi wybitnymi funkcjonary-
szami gminnymi do niem. Volksratu.

Tem należy tłumaczyć, że Zarząd miasta
nie tylko ignoruje ludność polską, lecz sam
udziela zgory swą zgodę na wszelką agi-
tację: kontrapolską i optacza z funduszy
gminnych agitatorów, którzy w imieniu
Volksratu bez wiedzy władz spisują w Cie-
srynie ludność niemiecką, przy cze-
m oni batamucą ludność polską i w wskazu-
jąc sposób zapisują ją na liście niemiecką
jako Niemców.

Wobec słusznego żądania ludności polskiej
o uznanie jej praw zastania się ześ Oneto-
zeństwo gminne kilka niejasnymi posta-
nowieniami zawartej ugody, żądając
dla siebie pełnych praw mniejszości a
równocześnie ignorując polską ludność
cieszyńską w zupełności.

Takie stanowisko zarządu gminnego
utrudnia pracę Komitetu obywatelskie-
go miasta Cieszyńska a w szczególności
wybranej Komisji, która ma ustalić

stosunek ludności polskiej miasta do zarządu
gminy w porozumieniu z Komisją gminną,
wybraną w tym samym celu, ponieważ
Komisja polska ma związane ręce wspom-
nianą ugodą.

Ze względu na to jak i niedotrymanie
umowy z 1. listopada 1918 przez Pretoriat
gminy w sposób wyżej wykazany uchwałił
Komitet obywatelski na swym posiedze-
niu w dniu 2. stycznia 1919 wnioscie nastę-
pującej prośby:

Wysoka Rada Narodowa raczy stwierdzić,
że uгода z dnia 1. listopada 1918 zawarta
między Ną i Pretoriatem miasta
Cieszyna została przez Zarząd gminy miejskiej
złamana i niedotrymana, wskutek czego
stała się ona Niej nieobowiązującą i o tem
Zarząd miejski zawiadomić.

Następnie Rada Narodowa raczy Starostwo
powiatowe w Cieszynie wezwąć, aby bezwła-
stwie nakazało Zarządowi miejskiemu za-
łatwianie polskiego wpływu po polsku,
uroczystości z polskimi stronami po polsku,
ogłaszanie spraw dotyczących ludności
miejskiej w polskim języku, usunięcie
wojennych napisów ulic, umieszczenie
napisów polskich na urzędach, sklepach i
instytucjach gminnych oraz i ulicach i wysta-
wienie burmistrza i funkcjonariuszy miejskich
z Volkswartu i Nordmarku.

Cieszyn, 6. stycznia 1919

Komitet obywatelski

Miasto Cieszyn

Josef Chachaj

przewodniczący

Vom Gemeinde-Vorstande der Stadt Teschen.

Identitäts-Schein

giltig für Kriegsdauer.

für Herrn
~~Frau~~

Frau Johann Kurowacki Antonia

Mannzahl 23 in Teschen zwecks Ausweisleistung.

Personbeschreibung:

Geburtsort

Kurjitz

Gesicht

normal

Bezirk

Tschau

Augen

blau

Heimatsgemeinde

Brenna

Augenbrauen

schwarzbraun

Bezirk

Pielitz

Nase und Mund

normal

Geburtsjahr

1883

Haare

schwarzbraun

Religion

rom. Katholik

Zähne

gesund

Größe

mittelgroß

Bart

Besondere Kennzeichen:

Gemeinde-Vorstand Teschen

Anton Kurowacki 1918.

Der Bürgermeister:

Anton Kurowacki